

Ramon Pascal

No se devuelven los originales y de los que se publiquen son responsables sus autores.

Número suelto:
15 céntimos

PRECIOS DE SUSCRIPCION
Figueras: 1'25 pesetas trimestre.
Fuera: 1'50
Pago adelantado

PERIÓDICO QUINCENAL
ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERAL Y DEL RADICAL

Redacción y Administración: Centro Federal-Radical LASAUCA, 18

EMPORDANESOS

VIVIM un moment polític de verdadera responsabilitat històrica que no devem ni podem foragitar del clos de la nostra actuació lliberal i republicana; un moment que ens obliga a tots els republicans a fer un acte de contrició per a cercar entre tots els que pensen i senten aquest ideari, aquelles coincidències que són el bàsic fonament de la nostra doctrina republicana i federal; un moment que fins l'ambient que ens volta ens obliga a denunciar a l'OPINIÓ PÚBLICA la fallida de tota la gama estructuradora que coneixem per ESTAT ESPANYOL per mor de refer-lo amb materials nous que sien un recull de totes les inquietuds del carrer i l'enginy del ben legislar i el ben governar.

El nostre ideari, empordanesos, identifica, en un mateix principi, la llibertat dels homes, l'ideal de la nostra terra i el de la República democràtico-federal; però aquest mateix ideari ens dóna alè per refusar categòricament tot conciliabul amb la Lliga, únic partit, a Catalunya, que defensa la vella institució de la Monarquia.

Si en el terreny polític som federals, i, per tal, defensors de la més ampla de les autonomies, tal com les concebí el preclar Mestre PI i MARGALL, en el terreny de les reivindicacions dels obrers del camp i els de la ciutat, som i serem propugnadors d'una millor justícia social.

És per això que nosaltres, tinguent en compte l'actuació de les Esquerres de Catalunya i d'Espanya, les forces de Figueras, que no han d'ésser una excepció, hem cregut un deure publicar el present MANIFEST A L'OPINIÓ, per tal d'aplegar-nos en

ASSAMBLEA

que tindrà lloc el proper diumenge, DIA 1.er DE FEBRER, a les 11 del seu matí en el local del CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÉS, (LASAUCA, 5), per a tractar:

PRIMER: De la unió i convivència entre els republicans del districte de Figueras.

SEGON: Actitud a pendre envers tota classe d'aconteixements polítics, siguin els qui siguin, i

TERCER: Armonitzar l'actuació dels republicans d'aquest districte amb l'orientació de les Esquerres Espanyoles.

Així concretem, empordanesos, aquest ideari d'alliberació i de justícia, l'únic que pot acoblar a tots els bons republicans del districte de Figueras; acoblament que ha d'ajudar a la realització de l'ideari pel qual lluitem i lluitarem, que no és altre que REPÚBLICA i FEDERACIÓ.

FIGUERES, 29 GENER DE 1931.

Pel Centre Federalista Empordanès: El President, Ramon Pascal; Secretari, Antoni Papeñ Garbí; Vocals, Emili Garcia de Pou i Joan Serrats.—Per «Libertad», Josep Comas.—Pel Comitè Radical, Lluis López-Rodríguez Murray.—Per la «Derecha Republicana del Partido de Figueras», E. Rute Casadevall.—Per l'Aliança Republicana de Port Bou: President, Rafel Mallol; Vocals, Martí Calsina i Josep Clausells.—Pel Comitè Radical: Josep Torroella Cardoner, Joan Fernández i Alexandre Vilarrasa.—Pel Centre Federal de Llançà: Pere Vilà.—Pel Comitè Federal: Pere Furcallas.—Per la Joventut Federal: Jaume Jofre.—Per «Nova Vida», Lluis Figa.—Pel Grup Radical: Plàcid Roig i Alfons Ferrer.—Pel Comitè Radical de Massanet de Cabrenys: Marian Mas.—Pel Comitè Republicà Federal: Pràxedes Roger.—Per l'Intel·ligència Republicana de Darnius: Felip Baserba i Josep Perxés.—Pel Grup Republicà-Socialista de Vilamaniscle: Joan Lagresa i Segismond Costa.—Pel Comitè Federal de Vilabertrán: President, Gregori Cabanas; Vocal, Conrad Oliveras.—Pel Grup Republicà Federal de Sant Climent: Pere Pujol i Francesc Subirats.—Pel Grup Radical-Federal de Garriguella: Josep Hortensi i Artur Estrach.—Pel Grup Republicà de Terrades: Joaquim Barangó.

La Democracia

Esta palabra noble, hija del pueblo más civilizado del mundo, todos sabemos o debiéramos saber que significa GOBIERNO DEL PUEBLO POR EL PUEBLO.

Con el establecimiento y régimen de la democracia, los rebaños de hombres se convierten en PUEBLO, y el pueblo es como un solo Hombre superior y de grandes posibilidades y capacidad.

Para llegar un rebaño humano a convertirse en PUEBLO por medio de la Democracia, es preciso que los buenos pastores, que en la Democracia se llaman POLÍTICOS, o sea amantes de la Ciudad, porque es en las Ciudades donde el rebaño humano aprende antes a ser Democracia; es preciso pues que los POLÍTICOS despierten en cada uno de los hombres del rebaño, el Sentido de la Conciencia para que reflexionando sobre sus actos interiores y los externos, juzgue implacablemente sobre la bondad o maldad de tales actos. Cuando se juzga de esa forma el juicio es imparcial. Y cuando los hombres del rebaño saben sacar de los actos suyos y de los ajenos, juicios imparciales, son libres y constituyen una verdadera Democracia estratificada en PUEBLO SOBERANO.

Así fué como Atenas, la más excelsa de las Democracias se tocó reglamente con casco de oro y ramo de olivo para eterno ejemplo del futuro. Y Atenas llegó a ser una magnífica Democracia porque tuvo los mejores Políticos que en el mundo han sido. Sin sus grandes Políticos, Atenas habría sido, como en realidad lo son muchos pueblos modernos, una miserable tribu de luchas intestinas y envidias personales.

L'Assamblea d'Intel·ligència Republicana

Uns quants companys de l'ideari republicà s'han apropat per a pregar-me que pel mitjà d'un article fes públic quina hauria d'ésser la feina a realitzar a l'Assamblea d'Intel·ligència republicana que es celebrarà demà diumenge, a les onze del matí, en el «Centre Federalista Empordanès». I en això, companys de l'ideal, no us puc complaure; perquè precisament els firmants del Manifest adreçat a l'opinió pública de l'Empordà, sense previs pactes, han convingut en considerar l'hora present, prenyada de possibilitats i responsabilitats, la sola i única mare de la iniciativa i convocatòria de l'Assamblea.

Si em demanaveu una orientació, no us la puc donar a la bestreta. El meu intent és que brolli espontànea en el clos dels representants reunits; que es manifesti el pensament de la democràcia republicana del Districte, i que s'escolti la veu i l'anhel dels representants que són l'ànima del poble, d'aquest poble que tot se li demana a l'hora de les realitzacions, perquè amb la seva bona fe i sentiment hi ajudi, però que no se'l pregunti mai per endagar el camí que

ha d'ésser el triomf dels nostres preuats ideals republicans.

El propòsit meu i el dels companys signants, és un propòsit sincer. El moment polític actual demana la més estreta solidaritat de totes les forces republicanes, per mor d'ajudar a la lliberalització del poble espanyol. Res s'ha fet ni s'ha intentat per a unir la major quantitat de forces republicanes del Districte; res s'ha fet per a conviure amb els que, tinguent una altra denominació republicana, en els moments de responsabilitat ocupen un lloc de lluita, mentre d'altres que diuen sentir el foc del nostre ideari se'n saben desentendre; i perquè res s'ha fet per a acoplar les forces republicanes, i a la vegada, a l'horitzó polític de determinada agrupació, es beslluma la tornada a dates i gestes que no vull recordar, però que mai he defugit ni desitjat discutir, per tal d'arribar a la veritadera concòrdia entre la família republicana. Per això, amb un sentit de la realitat política que ningú podrà negar en els iniciadors de l'Assamblea que demà es celebrarà, s'ha convocat a tots els republicans perquè sien ells els que fa-

clitin els materials per a donar una ferma orientació esquerrana a l'organització que n'ha de nèixer. Admirador com el qui més de la sobirania nacional, crec que aquesta ha de radicar sempre en el poble, com han de radicar els acords de tota mena d'organismes a la resolució de totes les parts integrants. Pot haver-hi, en els directors d'un organisme, l'honesta iniciativa, però els correligionaris no poden amb dignitat tolerar que se'ls oridi per a complir amb els seus deures si abans un Dictador els ha anul·lat els seus drets.

Perquè això s'acabi, amics republicans, s'ha convocat l'Assamblea d'Intel·ligència republicana, i també, perquè d'una vegada per sempre, quedi garantida tota representació lilegítima republicana, la sola fórmula racional i digna d'acabar amb privilegis, oligarquies i concupiscències.

Perdoneu, companys, que jo no dongui cap orientació, perquè aquest article sols té una finalitat: la d'aclarir actuacions i destriar les actituds d'uns i altres. El sentit d'aquest article és fer una aclaració dreturera als republicans des-

lligats de compromisos personalistes. I aquesta aclaració la he creguda tan necessària com indispensable, com innecessària considero delimitar per endavant orientacions.

Orientacions? El Manifest ho diu concretament. L'Assamblea, la sola que té poders per pendre'n, les dibuixarà i les acordarà. Amb això, els signants del Manifest es donaran per satisfets, perquè els acords seran el ressó de l'opinió republicana del Districte, i no la voluntat personal de ningú, que amb dignitat els republicans no poden més tolerar, encara que els mèrits d'aquest poder personal fossin altra cosa que no són. Direccions de partit són tan necessàries com reprobables són les entremaliadures i comèdies entre bastidors.

Per mi, el poble ho és tot; les capelletes, res.

I com que aquesta aclaració és més llarga que no era el meu desig, sols em resta remerciar la cooperació a tots els concurrents, i un bon encert en les deliberacions. Aquest és el camí de l'ideal.

PERE PURCALLAS.

L'Assamblea de demà

L'Assamblea republicana que demà té de celebrar-se a la capital de l'Empordà i a la casa pairal dels gloriosos capdavanters d'aquesta noble croada de reivindicació social, marca un nou rumb a la vida política de la nostra estimada terra. Es precis que els bons republicans compreguin conscientment la importància d'aquest poderós aplegament de les forces federals del districte de Figueres.

Tan prompte ha pogut transpirar un punt l'alè de la nostra convicció, aquesta ha donat proves, particularment entre les joventuts, del prolífic ideari. Del vell arbre de les cent branques en rebrollen gemades flors totes les primaveres, enc que l'hivern hagi sigut ben cru; profundament enfonçada aquesta poderosa soca, alimentada per corrents interiors, aguanta les furients escomeses dels mals temps i dona sos fruits una i altra volta.

Es precis que la bandera democràtica, que porta els lemes d'Igualtat i de Fraternitat, s'aixequi ben amunt, avui que els aires són propicis, deixant de banda les xacroses petiteses que entorpiren per un bon nombre d'anys el natural desenvolupament de la política esquerrana de l'Empordà. La força de les idees és poderosa, i a la fi, ha de fer

triumfar a sos mantenidors.

Ajuntem-se tots, ciutadans d'aquesta pàtria tan ampla que ens agermana; ajuntem-se per proclamar aquests sagrats símbols de Llibertat i de Justícia. La unió venç tots aquests obstacles que fins ara ens han barrat el pas. Si en la sardana immensa que freturosos volem repuntejar ens donem la mà sense mirar a qui tenim al costat, fem-ho també aquí, en aquesta rituària festa de repu-

blicans, car tots som fills d'aquella venerable Mare, tant pura i generosa, que naixé un dia de l'aspiració magnànima d'uns homes estrenus, com una deu inestroncable d'humanitaris anhels.

Apleguem-nos, doncs, ciutadans d'aquesta terra de tradició gloriosa. Pensem que Abdó Terrades, l'excels i malauradament oblidat revolucionari empordanès, que mereixé del sever Pi i Margall el dictat d'«Apòstol de la De-

mocràcia», fou el primer qui aixecà a Espanya el crit reivindicador de la República. No és prou això? Fitem els ulls devés la passada centúria i la veurem rublerta d'estels immortals. Nosaltres, creient un deure ineludible honorar la memòria d'aquests homes que sacrificaren llurs vides en sant homenatge a la causa republicana, procurem seguir son provident camí. L'Assamblea de demà és el primer pas que donarem de nou;

11 de febrero de 1873

Al objeto de conmemorar dignamente la gloriosa fecha de la proclamación de la República Española, henchida de fervientes optimismos, que marcó para la vida social de nuestro solar un indeleble gesto virtil muy digno de recordarse en la conciencia de cada ciudadano,

LIBERTAD

prepara para tal aniversario una edición extraordinaria, avalada por prestigiosas firmas.

Esta edición señalará indudablemente ante todos los federales dignos de nuestra tierra, que el fervor de la idea sustentada por los esclarecidos caudillos que por ella sacrificaron sus preciosas vidas, no ha desmerecido del entusiasmo arrebatado con que nuestros ilustres antepasados la enaltecieron.

qui sab si ja no pararem més fins arribar al port cobejat? La llibertat, empordanesos, està en la consciència dels pobles. Els pobles inconscients ja mai no arribaran a ésser lliures. «Llibertat—ha dit sàviament Bernat Shaw—vol dir responsabilitat. I per això el major nombre dels homes la temen». La llibertat és la justa aspiració dels éssers. Ensenyem al poble a ésser lliure. Trenquem-li tot pacte amb els punyents prejudicis que el constrènyen a l'atavisme d'un mal comprès isolament. Unim-lo, agermanem-lo, infiltrem-li en sa consciència la convicció d'aquesta suprema força. I si demà—oh, el gloriós demà—és prete conquerir la llibertat per altres camins més dreturers, fem ho decidits.

Seguim el consell d'aquell revolucionari que es digué Max Stirner: «Preneu-se la llibertat per vosaltres mateixos en lloc de demanar que us la donguin».

ANTONI PAPELL.

M. Morlius MÉDICO

Tratamiento de la tuberculosis por el procedimiento del Dr. GIL ACEBEDO.

Reflejo terapia: Procedimiento Dr. Asuero
Consulta: Jueves y Domingos de 11 a 1

Juan Maragall, 1
- FIGUERAS -

Copiamos de "El Progreso" de
Barcelona

Rovira, el traidorzuelo

Durante los días que, por no querer someterse a un estado de excepción, ha estado suspendido «El Progreso», varios periódicos—algunos de ellos titulados republicanos—han aprovechado la ocasión para renovar la campaña de injurias y calumnias contra el Partido Radical y algunos de sus hombres representativos.

El «record», el triste «record» lo ha batido «La Nau», que acaba de inaugurar una sección de «pequeños reportajes»—¿qué concepto tendrá Rovira Virgili del reportaje?—en los que, amparándose en su «Se dice...» igual al que utilizó recientemente un libelo reaccionario de

San Sebastián para calumniar a Marcelino Domingo, recoge rumores del arroyo y los pretende convertir en argumentos políticos.

Nosotros, con pruebas, vamos a acusar a esos estanqueos de la ética, a esos monopolizadores de la moral.

«La Nau» es un periodiquito que después de haber salido a flote, durante algún tiempo, gracias a cierta leche castellana, vive ahora de explotar, en

forma de «sablazos», o como mejor puede, a los «patriotas» del pairalismo.

«Acció Republicana» y «La Nau» son utilizados por Rovira y Virgili, ese federal recusado y condenado por sus antiguos compañeros de Tarragona, para maniobras tortuosas, como la que nos descubre en un artículo publicado anteanoche en su periódico. Rovira y Virgili, celoso sin duda del monarquismo de «La Veu», quiere ir a las

elecciones, aunque sea con las garantías que ofrece el Gobierno Berenguer. Se ha olvidado demasiado pronto de esto, de aquello y de lo de más allá, y habla para el rebaño conformista.

Para justificar su "digna" actitud, alude a "motivos catalanes". ¿Motivos catalanes? Con música estaría muchísimo mejor.

¡Ah, traidorzuelo!

Curación de la hernia sin operación

Curación definitiva y garantizada de la hernia, sin necesidad de interrumpir las ocupaciones o trabajo diario, mediante el método original del

Dr. PIÑA MESTRE de Barcelona

procedimiento que practica en su consultorio, el médico

D. Luís Sala Oliveras

Plaza de Cataluña, 17 (antes Grano)

FIGUERAS

todos los días, menos los festivos, de 11 a 12 y en horas especiales previamente convenidas

ACEITES - SALAZONES

AZUFRE

ONOFRE PONT

CADAQUÉS

BANCO de Figueras = L. Vergés Vilanova

Cambio de monedas : Valores - Cupones : Cuentas de Ahorro
Y DEMAS OPERACIONES DE BANCA

CASA DE CONFIANZA, ECONOMIA Y RESERVA

Plaza Pi Margall ————— FIGUERAS

Gimnasio Ibérico

Calle de Santa Leocadia, 17

FIGUERAS

Dirigido por D. Francisco de A. Castellví
Vila, Médico-Cirujano y Profesor de Gimna-
sia por la Facultad de Medicina de Madrid

Método racional según las modernas orientaciones
científicas.—Gimnasia sueca.—Gimnasia respiratoria.—
Local construido expreso para gimnasia.—Cuarto de
baño con piscina y duchas.—Aparatos modernos.—Clas-
ses para alumnos y alumnas en horas distintas.—Horas
especiales para personas mayores.

Para matrículas y demás detalles
en el mismo de 7 a 8 noche

RAYOS X

San Antonio, 32

FIGUERAS

Curación de la tiña con una sola aplicación.—Curación
de neoplasias malignas, etc. (mala lletjos).—Depilación
radical del vello: Tratamiento inofensivo. Cientos de éxi-
tos.—Corrientes eléctricas, Lámparas leucodescente, Ma-
saje eléctrico, Rayos ultravioleta de gran potencia, Radio
terapia intensiva y profunda, Tubos modernísimos de
gran potencia.

CISTOSCOPIOS Y ONDAS OPACAS
A DISPOSICIÓN DE LOS SEÑORES MEDICOS

16 años de continuos éxitos

HORAS DE DESPACHO: Todos los días, de 10 a 12
de la mañana, exceptuando los festivos.

BANCA ARNUS : : :

Casa Central: Plaza de Cataluña, 22

BARCELONA

Sucesora de Evaristo Arnús

Fundada en 1846

Casa Matriz: Pasaje del Reloj

Sucursales en Balaguer, Berga, Cervera, Igualada, Lérida, Manresa, Puigcerdá, Solsona, Tárrega y Vich

SUCURSAL de FIGUERES: Casades Codó 15-Rambla

Cámara acorazada con departamentos de Balquiler — BANCA-BOLSA-CAMBIO—Negociamos los cupones vencimiento etc.

Compra-venta al contado de toda clase de valores de contratación corriente con entrega en el acto de los títulos